

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIAI

Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius, Lietuva Tel.: (8~5) 239 6983

El. p.: laurynas.kasciunas@lrs.lt

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui
Eimučiui Misiūnui

2017-03-14

DĖL POREIKIO TAISYTI ĮSTATYMĄ DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES

Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Užsieniečių teisinės padėties 58 straipsnio „Užsieniečio atleidimas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti“ pakeitimas, kuris nustato, kad užsienietis atleidžiamas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti, jeigu *„yra užsienio valstybėje, kuri nėra Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybė narė, įsteigtos ir ne mažiau kaip 6 mėnesius vykdančios steigimo dokumentuose nurodytą veiklą įmonės nuolatinis darbuotojas, šios įmonės atsiunčiamas laikinai, ne ilgiau kaip vieneriems metams, dirbti į įmonę Lietuvos Respublikoje pagal tarp šių įmonių sudarytą sutartį dėl paslaugų teikimo ar darbų atlikimo kaip specialistas pagal turimą profesinę kvalifikaciją, jeigu šis užsienietis siunčiančioje užsienio valstybės įmonėje dirba ne mažiau kaip pastaruosius 3 mėnesius, tuo laikotarpiu buvo ir komandiruotės į Lietuvos Respubliką laikotarpiu lieka apdraustas socialiniu draudimu toje užsienio valstybėje“* (Nr. XII-2609, 2016-09-14).

Tikėtina, kad šia nuostata buvo siekiama palengvinti bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir trečiosios šalies įmonių, kai tam tikriems darbams atlikti nerandama kvalifikuotų darbuotojų ar įmonių Lietuvoje, o specialios kvalifikacijos darbai atlikti sudaroma bendradarbiavimo sutartis su trečioje šalyje esančia įmone, kuri numatytiems darbams atlikti komandiruoja savo darbuotojus.

Tačiau po šio teisės akto pakeitimo matomos neigiamos tendencijos, kai į Lietuvos vizų tarnybas Baltarusijoje, Rusijoje, Ukrainoje ir kitose trečiose valstybėse kreipiasi ne tik įmonės, kurios įdarbinusios Lietuvoje trūkstamų profesijų darbuotojus (suvirintojai, tolimųjų reisų vairuotojai, siuvėjai), bet ir kitų profesijų (maisto pramonės, statybų sektoriaus) darbuotojus, kurių profesijų atstovų Lietuvoje netrūksta, t. y. tos profesijos nėra įtrauktos į trūkstamų profesijų sąrašą, patvirtintą Lietuvos darbo biržos prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2016 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašo pagal ekonomines veiklos rūšis 2017 m. I pusmečiui patvirtinimo“ (TAR, 2016-12-23, Nr. 2926).

Ši tendencija atsispindi Lietuvos išduotų nacionalinių vizų statistikoje – 2016 m. sausio–vasario mėn. išduota per 2000 Nacionalinių D vizų, kai 2017 m. tuo pačiu laikotarpiu išduota net 4000 D vizų. Tais pačiais laikotarpiais LR ambasada Ukrainoje išdavė atitinkamai 700 ir 1400 Nacionalinių D vizų. Nesureglamentavus Nacionalinių D vizų išdavimo į Lietuvą darbo tikslais komandiruojamiems užsieniečiams tvarkos, besikreipiančių asmenų srautas gali dar labiau išaugti.

Lietuvoje veiklą vykdančios įmonės, sudariusios paslaugų teikimo sutartis su trečioje šalyje įsteigta įmone, sumoka jai tik už suteiktas paslaugas. Tokiu būdu mažinamos išlaidos, kurios kitu atveju būtų skiriamos mokesčiams susijusiems su darbo santykiais (gyventojų pajamų mokesčiui, socialinio draudimo, sveikatos draudimo įmokoms ir kt.). Tuo tarpu atlyginimą ir mokesčius, kokie numatyti trečiosios šalies teisės aktais, sumokėti turi darbuotojus komandiruojanči įmonė.

Kreipiamės į Jus su prašymu įvertinti šio įstatymo kylančias rizikas:

- dėl nelygiavertės konkurencijos su trečiosios šalies piliečiais galimai mažės už tokius pat darbus mokamas atlyginimas Lietuvos Respublikos piliečiams;
- dėl nemokamų su darbo santykiais susijusių mokesčių, tačiau sveikatos sutrikdymo atveju komandiruojamam asmeniui vis vien būtų teikiama skubioji medicininė pagalba Lietuvos mokesčių mokėtojų sąskaita;
- komandiruojamam trečiosios šalies piliečiui nereikia leidimo dirbti, todėl nėra tinkamai įvertinama, ar tokios pačios kvalifikacijos darbu negali atlikti asmuo, registruotas Lietuvos darbo biržoje.

Ši įstatymo nuostata pasiūlyta Lietuvos pramoninkų konfederacijos iniciatyva. Suprantama, kad tam tikrose srityse Lietuvoje trūksta kvalifikuotų ir pigiai apmokamų darbuotojų. Tačiau bendroje diskusijoje tarp suinteresuotų socialinių partnerių turi būti surastas bendras kompromisas ir sureguliuoti kylančios grėsmės ir žala Lietuvos darbo rinkai.

Todėl siekiant apsaugoti tų profesijų darbuotojus, kurių Lietuvoje netrūksta, ir sudaryti palankias sąlygas atvykti specialistams, kurių iš tiesų reikia Lietuvos darbo rinkai, siūlome Lietuvos Respublikos įstatymo Dėl užsieniečių teisinės padėties 58 straipsnio 12 punktą keisti ir išdėstyti jį taip:

„12) yra užsienio valstybėje, kuri nėra Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybė narė, įsteigtos ir ne mažiau kaip 6 mėnesius vykdančios steigimo dokumentuose nurodytą veiklą įmonės nuolatinis darbuotojas, šios įmonės atsiunčiamas laikinai, ne ilgiau kaip vieneriems metams, dirbti į įmonę Lietuvos Respublikoje pagal tarp šių įmonių sudarytą sutartį dėl paslaugų teikimo ar darbų atlikimo kaip specialistas pagal turimą profesinę kvalifikaciją, jeigu šis užsienietis siunčiančioje užsienio valstybės įmonėje dirba ne mažiau kaip pastaruosius 3 mėnesius, tuo laikotarpiu buvo ir komandiruotės į Lietuvos Respubliką laikotarpiu lieka apdraustas socialiniu draudimu toje užsienio valstybėje ir yra užsienietis, kurio profesija yra įtraukta į Lietuvos

Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintą profesijų, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą.

Jei šio saugiklio įvedimui nebus pritarta, Lietuvos Respublikos Seime registruosime siūlymą naikinti Lietuvos Respublikos įstatymo Dėl užsieniečių teisinės padėties 58 straipsnio 12 punktą, kaip žalingą ir keliantį grėsmę Lietuvos darbo rinkai.

Seimo nariai

Laurynas Kasčiūnas

Audronius Ažubalis